

T.C
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

HEM104 HEMŞİRELİK ESASLARI II
DERS BİLGİ KİTAPÇIĞI

SAMSUN

İÇİNDEKİLER

1. ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ MİSYON, VİZYON, AMAÇLARI, PROGRAM ÇIKTILARI VE DEĞERLERİ.....	1
2. HEMŞİRELİK ESASLARI II DERSİ	
2.1. Dersin Tanımı ve Amacı	2
2.2. Eğitim Modeli.....	3
2.3. Uzaktan Eğitim Politikası.....	3
2.4. Dersin Genel Hedefleri.....	3
2.5. Dersin Programdaki Yeri.....	3
2.6. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri.....	4
2.7. Dersin İçeriğinde Ele Alınan Hemşirelik Tanıları.....	4
2.8. Dersin Değerlendirmesi.....	5
2.9. Dersin Laboratuvar Uygulaması ve Değerlendirmesi.....	5
2.10. Dersin Klinik/Saha Uygulaması ve Değerlendirmesi.....	5
3. HAFTALIK DERS İÇERİĞİ.....	14
4. DERS KONU İÇERİĞİNİN BÖLÜMÜN PROGRAM ÇIKTILARI, DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARI, HASTA GÜVENLİĞİ, SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ, SAĞLIĞIN SOSYAL BELİRLEYİCİLERİ İLE İLİŞKİSİ.....	17
5. DERSİN KAYNAK ve KANIT LİSTESİ.....	24
6. EKLER	
6.1. Hemşirelik Bölümü Uygulamalı Dersler İlke, Usul ve Esasları.....	25
6.2 Hemşirelik Bölümü İş Kazası Bildirim Algoritması.....	34
6.3. Hemşirelik Bölümü Uygulamada İş Kazası Önleme ve Bildirim Talimatı.....	35
6.4. Hemşirelik Bölümü İş Kazası Bildirim Formu.....	36

T.C

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

**1. ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ MİSYON, VİZYON, AMAÇLARI, PROGRAM ÇIKTILARI
VE DEĞERLERİ**

Misyonumuz; Birey, aile ve toplumun sağlık ve hastalık deneyimini insancıl bir şekilde yönetebilen değişen sağlık ortamında küresel toplumun ihtiyaçlarına etik, kanıta dayalı uygulama ile cevap veren mesleğine bağlı, duyarlı ve dinamik hemşire liderler yetiştirmektir.

Vizyonumuz; Birey, aile ve toplumun sağlığını geliştirmek üzere ulusal ve uluslararası düzeyde hemşirelik disiplinine yön verecek yenilikçi ve profesyonel hemşireler yetiştiren lider bir bölüm olmaktır.

Hemşirelik Bölümü Amaçları;

1. Mezunlarımız ulusal/ uluslararası sağlığı ilgilendiren kuruluşlarda ya da akademik alanda istihdam edilir
2. Mezunlarımız hemşirelik uygulamalarında sürekli yenilenme ve gelişme bilinciyle akademik ve kişisel gelişimine devam eder.
3. Mezunlarımız ulusal ve uluslararası hemşirelik etik ve uygulama standartlarına uygun bütüncül ve insancıl bakım verir.

Hemşirelik Bölümü Program Çıktıları;

1. Sağlığın geliştirilmesi, sürdürülmesi ve iyileştirilmesi amacıyla şefkatli, bütüncül, insan onuruna saygılı, empatik, çevreye ve kültüre duyarlı bakımı hemşirelik süreci doğrultusunda uygular.
2. Mesleki standartlar tarafından yönlendirilen etik ve güvenli hemşirelik uygulaması yapar.
3. Hemşirelik bakımında kanıt temelli ve yenilikçi uygulamaları benimser ve bilimsel araştırmalara katılır.
4. Hemşirelik mesleği ve kişisel gelişiminin bir parçası ve gereği olarak yaşam boyu öğrenmeyi, yaratıcı ve eleştirel düşünmeyi benimser.
5. Hemşirelik uygulamalarında bilişim ve bakım teknolojilerini kullanır.
6. Hemşirelik eğitim, yönetim, uygulama ve araştırmalarında etkili iletişim becerilerini kullanarak disiplin içi ve /veya disiplinler arası ekibe liderlik ve iş birliği yapar.
7. En az bir yabancı dil kullanarak hemşirelik bakımını etkili bir şekilde planlar ve uluslararası sağlık literatürünü takip eder.

Değerlerimiz; Hemşirelik bölümü olarak kaliteli sağlık bakım hizmetlerine erişimin bir ayrıcalık değil sosyal bir hak olduğuna inanıyor ve bunu en temel değer olarak kabul ediyoruz. Bunun yanı sıra Atatürk ilke ve inkılaplarını ve aşağıdaki değerleri Temel Değerlerimiz olarak sunuyoruz:

1. Bakım: Bakım hemşirelik uygulamasının özüdür. Bireyin eşsizliği temelinde insanlara merhametli, vicdanlı, bütüncül, şeffaf, alturistik ve katılımcı bir yaklaşımla bakım vermeye kararlıyız.

2. Duyarlılık: Kültür, çevre, birey, toplum, toplumsal cinsiyet eşitliği ve hakkaniyet temelinde insanların bakım çağrılarını duymaya, etik ve saygınlık standartlarına dayalı olarak bu çağrıya yanıt vermeye kararlıyız.

3. Etik: Hemşirelik eğitimi, uygulaması ve araştırmasında evrensel ve bilimsel etiğe uygun, insana ve değerlerine saygılı, adil, dürüst ve hakkaniyetli olmaya kararlıyız.

4. Profesyonellik: Sosyal adalet ve eşitliğin sağlık hizmetlerine entegrasyonuna, düşünce özgürlüğüne, örgütlenme bilincine dayanan, özgüvenli, iletişim becerileri gelişmiş lider, entelektüel hemşireler olmaya kararlıyız.

5. Bilimsellik/Yenilikçilik: Bir uygulama mesleği ve bir akademik disiplin olarak hemşirelikte, kanıta dayalı bakımı uygulamak için yeni bilgileri keşfetmeye, yaymaya ve hemşirelik bilimini geliştirmeye kararlıyız.

6. Katılımcılık/paydaş odaklılık: Hemşirelik öğrencilerinin tüm potansiyellerini geliştirmek üzere katılımcı, etkileşimli eğitim ve öğretim anlayışını geliştirmeye ve sürdürmeye kararlıyız.

2. HEMŞİRELİK ESASLARI-II DERSİ

2.1. Dersin Tanımı ve Amacı

Öğrencilerin hemşirelik esasları ile ilgili temel kavramları öğrenerek; ülke gereksinimleri doğrultusunda birey, aile ve toplumun sağlığının geliştirilmesinde ve korunmasında hemşireliğin önemini, rol ve işlevlerini, diğer sağlık disiplinleri ile ilişkilerini kavramasını, birey ve ailesinin bakım sürecine ilişkin sağlık sorunlarının doğru belirlenmesini ve çözümlemesini sağlamaktır. Ayrıca öğrencilerin bu konudaki bilgi, beceri ve yeteneklerini geliştirmektir.

2.2. Eğitim Modeli

Hemşirelik Esasları II dersinin öğretiminde klasik eğitim modeli kullanılmaktadır.

2.3. Hemşirelik Esasları AD Uzaktan Eğitim Politikası

Uzaktan eğitim olanakları ve dijital alan fırsatlarını kullanarak;

- Hemşirelik mesleğine temel oluşturan bilgi, becerilere ve profesyonel davranışlara ait öğelerin öğrencilere üst düzeyde kazandırılması,
- Bir paydaş olarak öğrencilerin etkin katılımıyla potansiyellerinin desteklenmesi,
- Bireysel ve toplumsal koruyucu önlemlerin, sağlığı koruma ve geliştirme amacına yönelik etkin kullanım farkındalığının oluşturulması ve becerisinin kazandırılması,
- Öğretim elemanı ve öğrenci etkileşiminin dijital güvenlik sınırları içerisinde kesintisiz devamlılığının sağlanmasıdır.

2.4. Dersin Genel Hedefleri

Bu derste öğrencinin;

- Hemşirelik süreci basamaklarını bilir ve uygular.
- Bireyin bakımını günlük yaşam aktiviteleri modeli doğrultusunda planlayabilmesi ve hemşirelik girişimlerini planlayabilmesi,
- Birey, aile ve toplumun uygulamaya ilişkin sağlık sorunlarını tartışabilmesi,
- Sağlıklı/hasta birey, aile ve toplumun sağlığının geliştirilmesi ve korunması amacına yönelik olarak sağlık eğitimcisi rolünü uygulayabilmesi,
- Hemşirelik uygulamalarında tedavi edici hasta-hemşire iletişimi ve ilkelerini kullanabilmesi hedeflenmektedir.

2.5. Dersin Programdaki Yeri

Bu ders Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü birinci sınıf bahar döneminde yer alır. 20 ECTS kredilik bir ders olup, Hemşirelik Esasları I dersini almış ve devamsızlıktan kalmayan öğrenciler kayıtlanabilir. Ders, ilk beş hafta iki tam gün (80 saat) teorik, daha sonra on hafta iki tam gün klinik uygulama olarak yapılmaktadır. Klinik uygulama II. ve III. Basamak hastanelerin yetişkin dahili kliniklerinde yapılmaktadır.

2.6. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Dersin işlenişinde; power point sunum, rol-play, web tasarım araçları kullanımı, vaka örnekleri ile Hemşirelik Süreci hazırlama ve sunum, soru-cevap yöntemleri kullanılır.

Öğrencinin ders kaynağından ilgili konuyu okuyarak gelmesi ders verimini artırması için önemlidir.

2.7. Dersin İçeriğinde Ele Alınan Hemşirelik Tanıları

Hemşirelik Süreci eğitiminde ve klinik uygulamada Günlük Yaşam Aktiviteleri Modeli kullanılmaktadır. Maslow'un Temel İnsan Gereksinimleri temelinde Hemşirelik Esasları II dersinde öğrencinin hastanın gereksinimlerini belirleyebilme, tanılama yapma ve bu doğrultuda planlama, uygulama ve değerlendirme aşamalarıyla Hemşirelik Süreci aşamalarını uygulayabilmesi amaçlanır.

Güvenli Çevrenin Sağlanması ve Sürdürülmesi ✓ Düşme Riski ✓ Enfeksiyon Riski ✓ Kanama Riski	İletişim ✓ Sosyal Etkileşimde Bozulma	Solunum ✓ Solunumun Etkili Olmaması ✓ Solunum Yolunu Etkili Şekilde Temizleyememe
Beslenme ✓ Bulantı ✓ Aspirasyon Riski ✓ Beslenmede Dengesizlik: Gereksinimden Az ✓ Beslenmede Dengesizlik: Gereksinimden Fazla	Boşaltım ✓ İnkontinans: Barsak ✓ Diyare ✓ Fonksiyonel Üriner İnkontinans ✓ Konstipasyon	Kişisel Temizlik ve Giyinme ✓ Öz-Bakım Eksikliği: Banyo ✓ Öz-Bakım Eksikliği: Beslenme ✓ Öz-Bakım Eksikliği: Giyinme ✓ Öz-Bakım Eksikliği: Tuvaleti Kullanma ✓ Oral Mukoz Membranda Bozulma Bozulma
Uyku ✓ Uyku Düzeninde Bozulma	Hareket ✓ Deri Bütünlüğünde Bozulma Riski ✓ Aktiviteyi Tolere Edememe ✓ Hareketlilikte Bozulma: Fiziksel ✓ Hareketlilikte Bozulma: Yatak içinde	

2.8. Dersin Değerlendirmesi

Ders değerlendirmesini bir ara sınav, bir final sınavı, klinik uygulama ve ders içi değerlendirmelerden oluşmaktadır. Ders içi değerlendirmeler bir yazılı uygulama sınavı, bir adet İngilizce ödevi, bir adet Hemşirelik Süreci grup değerlendirilmesi notundan oluşmaktadır.

Ders içi değerlendirilmelerin hesaplamasında; bir yazılı uygulama sınav puanının %50'si, bir İngilizce ödev değerlendirmesinin %20'si ve bir adet Hemşirelik Süreci grup çalışmasının %30'ı alınarak hesaplanır. Toplam puan, geçme notuna etki etmektedir.

Klinik uygulama notu; ilgili formda (Bakınız: Klinik Uygulama Değerlendirme Formu) yer alan parametreler ile değerlendirilmektedir. *Klinik Uygulama Değerlendirme notu* final sınavına %50 oranında etki eder.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Uygulamalı Dersler İlke, Usul ve Esasları ile Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Öğretim Sınav Yönetmeliğine göre teorik derslerin % 30' undan ve uygulamalı derslerin % 20'sinden fazlasına devam etmeyen öğrenci final sınavına alınmaz.

2.9. Dersin Laboratuvar Uygulaması ve Değerlendirmesi

Bu dersin laboratuvar uygulaması bulunmamaktadır.

2.10. Dersin Klinik/Saha Uygulaması ve Değerlendirmesi

Müfredatta bu dersin haftalık 12 saat klinik uygulaması bulunmaktadır. Klinik uygulama öncesinde öğrenciler, temel iş sağlığı güvenliği eğitimlerini tamamlamakta ve gerekli tetkikleri yaptırmaktadır. Bu ders kapsamında öğrenciler ilimizde bulunan üçüncü basamak sağlık hizmeti sunan iki kuruma klinik uygulamaya çıkmaktadır. Öğrenciler sorumlu öğretim elemanları, rehber hemşireler ve klinikte çalışan hemşireler gözetmenliğinde hemşirelik uygulamalarını yapmaktadır. Klinik uygulamalarda tüm öğrencilerin fırsat eşitliğini sağlamak amacıyla kurum içindeki klinikler arasındaki iş yükü göz önüne alınarak bir rotasyon yapılmaktadır.

Klinik/Saha Uygulaması Rotasyon Kurumunun Adı	Klinik/Saha Uygulamasındaki Becerinin Adı	Dersin Öğrenme Çıktısı ile İlişkisi	Program Çıktısı ile İlişkisi
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi	<ul style="list-style-type: none"> • Bireyin giyinme ve soyunmasına yardım etme • Yatak yapma (içinde hasta bulunan/bulunmayan) • Baş banyosu • Özel ağız bakımı • Yatak banyosu verme • Perine bakımı yapmak • Banyo yaptıрма	ÖÇ2, ÖÇ3, ÖÇ4, ÖÇ5	PÇ1, PÇ2, PÇ4, PÇ5, P6

	<ul style="list-style-type: none"> • Masaj yapma • Basınç yaraları riskini tanılama ve önleme 		
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi	<ul style="list-style-type: none"> • GİS fiziksel muayenesi • Oral beslenmeyi sürdürebilme • Parenteral beslenme ilkelerini bilme 	ÖÇ2, ÖÇ3, ÖÇ4, ÖÇ5	PÇ1, PÇ2, PÇ4, PÇ5, PÇ6
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi	<ul style="list-style-type: none"> • Yatak yapımı • Düşme riskinin değerlendirilmesi • Sosyal ve hijyenik el yıkama • Steril malzeme kullanma • Asepsi ilkelerine uyma • İzolasyon önlemleri alma • Atık yönetimi • Kişisel koruyucu ekipmanı giyme ve uygun şekilde çıkarma • Düşmeleri önleme • Bireyi yatak içerisinde hareket ettirme ve pozisyon verme • Bireyi yataktan sandalyeye/geçirme • Doğru kaldırma tekniklerini kullanma • Hastayı mobilize etme • Vücut mekaniğini doğru kullanma • Eklem açıklığı egzersizlerini (ROM) uygulama 	ÖÇ2, ÖÇ3, ÖÇ4, ÖÇ5	PÇ1, PÇ2, PÇ4, PÇ5, PÇ6
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi	<ul style="list-style-type: none"> • Bireyin gereksinimine uygun olarak bağımsız ya da sağlık ekibi ile iş birliği içinde sağlık eğitimi verme • Eğitim gereksinimlerine ilişkin veri toplama 	ÖÇ2, ÖÇ3, ÖÇ4, ÖÇ5	PÇ1, PÇ2, PÇ3, PÇ4, PÇ5, PÇ6, PÇ7

	<ul style="list-style-type: none"> • Eğitime ilişkin hemşirelik tanılarını belirleme • Eğitimi planlama • Eğitimi uygulama • Eğitim materyali hazırlama • Eğitimi değerlendirme • Eğitim uygulamalarını ilgili formlara kaydetme • Eğitim uygulamalarında etkili sunum becerilerini kullanma • Kişisel ve mesleki gelişime katkı sunan bilimsel etkinliklerde yer alma 		
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi	<ul style="list-style-type: none"> • Hemşirelik rol ve işlevlerini yetkin olarak yerine getirme • Hemşirelik sürecini kullanma • Hemşirelik hizmetlerinde eleştirel düşünmeyi kullanma • Eleştirel düşünme yoluyla problem çözme • Verilerin kaydedilmesi • İnsan gereksinimlerine duyarlı davranma • Hemşirelik süreci doğrultusunda bireyselleştirilmiş bütüncül bakım verme 	ÖÇ1, ÖÇ2, ÖÇ3, ÖÇ4, ÖÇ5	PÇ1, PÇ2, PÇ3, PÇ4, PÇ5, PÇ6, PÇ7
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi	<ul style="list-style-type: none"> • Hasta kimliğini doğrulama • İlaç ve malzemelerin güvenliği • İlaç dozunu hesaplama • Oral ilaçları hazırlama ve uygulama(peroral-sublingual-bukkal) • Ampul-flakondan ilaç hazırlama 	ÖÇ2, ÖÇ3, ÖÇ4, ÖÇ5	PÇ1, PÇ2, PÇ4, PÇ5, PÇ6

	<ul style="list-style-type: none"> • İnteramüsküler enjeksiyon uygulama • Periferik ven kateterizasyonu uygulama • İntrevenöz ilaç enjeksiyonu uygulama • Subkutan enjeksiyon uygulama • İntadermal enjeksiyon uygulama • İntrevenöz sıvı infüzyonu hazırlama, uygulama ve izleme • Sıvı infüzyonu akış hızını hesaplama • İnhaler ilaç uygulama • Lokal ilaç uygulama (deri, göz, kulak, burun, rektal, vaginal) • Aldığı çıkardığı sıvı takibi yapma • İnfüzyon pompası kullanma • İntrevenöz infüzyon seti hazırlama ve değiştirme • İntrevenöz sıvı tedavisini başlatma, akış hızını düzenleme ve izleme • Periferik intravenöz kateter yerleştirme ve kateter bakımı verme 		
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi	<ul style="list-style-type: none"> • Çalışan güvenliğine ilişkin risklere karşı önlemleri uygulama 	ÖÇ4	PÇ1, PÇ2, PÇ3, PÇ4, PÇ5, PÇ6, PÇ7
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi	<ul style="list-style-type: none"> • Terminal dönemde hastaya bakım verme 	ÖÇ2, ÖÇ3, ÖÇ4, ÖÇ5	PÇ1, PÇ2, PÇ5, PÇ7
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi	<ul style="list-style-type: none"> • Antropometrik değerlendirme (Baş, bacak, kol, göğüs, bel, karın ve kalça çevresi, boy uzunluğu ölçümü, Beden Kütle İndeksi) 	ÖÇ2, ÖÇ3, ÖÇ4, ÖÇ5	PÇ1, PÇ2, PÇ4, PÇ5

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi	<ul style="list-style-type: none"> • Apikal nabız sayma değerlendirme • Kan basıncını ölçme ve değerlendirme • Periferik nabız sayma ve değerlendirme • Solunumu sayma ve değerlendirme • Vücut sıcaklığını ölçme ve değerlendirme • O₂ saturasyonu ölçme ve değerlendirme • Kardiyovasküler sistem muayenesi • Ağrı değerlendirmesi 	ÖÇ2, ÖÇ3, ÖÇ4, ÖÇ5	PÇ1, PÇ2, PÇ4, PÇ5
Samsun Eğitim Araştırma Hastanesi	<ul style="list-style-type: none"> • Bireyin giyinme ve soyunmasına yardım etme • Yatak yapma (içinde hasta bulunan/bulunmayan) • Baş banyosu • Özel ağız bakımı • Yatak banyosu verme • Perine bakımı yapmak • Banyo yaptırma • Masaj yapma <p>Basınç yaraları riskini tanımlama ve önleme</p>	ÖÇ2, ÖÇ3, ÖÇ4, ÖÇ5	PÇ1, PÇ2, PÇ4, PÇ5, PÇ8
Samsun Eğitim Araştırma Hastanesi	<ul style="list-style-type: none"> • GİS fiziksel muayenesi • Oral beslenmeyi sürdürebilme <p>Parenteral beslenme ilkelerini bilme</p>	ÖÇ2, ÖÇ3, ÖÇ4, ÖÇ5	PÇ1, PÇ2, PÇ4, PÇ5, PÇ6, PÇ9
Samsun Eğitim Araştırma Hastanesi	<ul style="list-style-type: none"> • Yatak yapımı • Düşme riskinin değerlendirilmesi • Sosyal ve hijyenik el yıkama • Steril malzeme kullanma • Asepsi ilkelerine uyma • İzolasyon önlemleri alma 	ÖÇ2, ÖÇ3, ÖÇ4, ÖÇ5	PÇ1, PÇ2, PÇ4, PÇ5, PÇ7

	<ul style="list-style-type: none"> • Atık yönetimi • Kişisel koruyucu ekipmanı giyme ve uygun şekilde çıkarma • Düşmeleri önleme • Bireyi yatak içerisinde hareket ettirme ve pozisyon verme • Bireyi yataktan sandalyeye/geçirme • Doğru kaldırma tekniklerini kullanma • Hastayı mobilize etme • Vücut mekaniğini doğru kullanma <p>Eklem açıklığı egzersizlerini (ROM) uygulama</p>		
Samsun Eğitim Araştırma Hastanesi	<ul style="list-style-type: none"> • Bireyin gereksinimine uygun olarak bağımsız ya da sağlık ekibi ile iş birliği içinde sağlık eğitimi verme • Eğitim gereksinimlerine ilişkin veri toplama • Eğitime ilişkin hemşirelik tanımlarını belirleme • Eğitimi planlama • Eğitimi uygulama • Eğitim materyali hazırlama • Eğitimi değerlendirme • Eğitim uygulamalarını ilgili formlara kaydetme • Eğitim uygulamalarında etkili sunum becerilerini kullanma <p>Kişisel ve mesleki gelişime katkı sunan bilimsel etkinliklerde yer alma</p>	ÖÇ2, ÖÇ3, ÖÇ4, ÖÇ5	PÇ1, PÇ2, PÇ3, PÇ4, PÇ5, PÇ6, PÇ7
Samsun Eğitim Araştırma Hastanesi	<ul style="list-style-type: none"> • Hemşirelik rol ve işlevlerini yetkin olarak yerine getirme • Hemşirelik sürecini kullanma 	ÖÇ1, ÖÇ2, ÖÇ3, ÖÇ4, ÖÇ5	PÇ1, PÇ2, PÇ3, PÇ4, PÇ5, PÇ6, PÇ7

	<ul style="list-style-type: none"> • Hemşirelik hizmetlerinde eleştirel düşünmeyi kullanma • Eleştirel düşünme yoluyla problem çözme • Verilerin kaydedilmesi • İnsan gereksinimlerine duyarlı davranma • Hemşirelik süreci doğrultusunda bireyselleştirilmiş bütüncül bakım verme 		
Samsun Eğitim Araştırma Hastanesi	<ul style="list-style-type: none"> • Hasta kimliğini doğrulama • İlaç ve malzemelerin güvenliği • İlaç dozunu hesaplama • Oral ilaçları hazırlama ve uygulama(peroral-sublingual-bukkal) • Ampul-flakondan ilaç hazırlama • İntramüsküler enjeksiyon uygulama • Periferik ven kateterizasyonu uygulama • İntravenöz ilaç enjeksiyonu uygulama • Subkutan enjeksiyon uygulama • İntradermal enjeksiyon uygulama • İntravenöz sıvı infüzyonu hazırlama, uygulama ve izleme • Sıvı infüzyonu akış hızını hesaplama • İnhaler ilaç uygulama • Lokal ilaç uygulama (deri, göz, kulak, burun, rektal, vaginal) • Aldığı çıkardığı sıvı takibi yapma 	ÖÇ2, ÖÇ3, ÖÇ4, ÖÇ5	PÇ1, PÇ2, PÇ4, PÇ5, PÇ6

	<ul style="list-style-type: none"> • İnfüzyon pompası kullanma • İntravenöz infüzyon seti hazırlama ve değiştirme • İntravenöz sıvı tedavisini başlatma, akış hızını düzenleme ve izleme Periferik intravenöz kateter yerleştirme ve kateter bakımı verme		
Samsun Eğitim Araştırma Hastanesi	Çalışan güvenliğine ilişkin risklere karşı önlemleri uygulama	ÖÇ4	PÇ1, PÇ2, PÇ3, PÇ4, PÇ5, PÇ6, PÇ7
Samsun Eğitim Araştırma Hastanesi	Terminal dönemde hastaya bakım verme	ÖÇ2, ÖÇ3, ÖÇ4, ÖÇ5	PÇ1, PÇ2, PÇ5
Samsun Eğitim Araştırma Hastanesi	Antropometrik değerlendirme (Baş, bacak, kol, göğüs, bel, karın ve kalça çevresi, boy uzunluğu ölçümü, Beden Kütle İndeksi)	ÖÇ2, ÖÇ3, ÖÇ4, ÖÇ5	PÇ1, PÇ2, PÇ4, PÇ5
Samsun Eğitim Araştırma Hastanesi	<ul style="list-style-type: none"> • Apikal nabız sayma değerlendirme • Kan basıncını ölçme ve değerlendirme • Periferik nabız sayma ve değerlendirme • Solunumu sayma ve değerlendirme • Vücut sıcaklığını ölçme ve değerlendirme • O₂ satürasyonu ölçme ve değerlendirme • Kardiyovasküler sistem muayenesi Ağrı değerlendirmesi	ÖÇ2, ÖÇ3, ÖÇ4, ÖÇ5	PÇ1, PÇ2, PÇ4, PÇ5

Klinik Uygulama Rotasyon Planı

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ HEMŞİRELİK ESASLARI-II DERSİ UYGULAMA ROTASYONU (SAMSUN EĞİTİM ve ARASTIRMA HASTANESİ)		
Klinik ve Öğrenci sayısı	10 Mart -22 Nisan 2025	28 Nisan-27 Mayıs 2025
	Öğrenci Adı-Soyadı	
Dahiliye I Servisi (7)	Grup 1	Grup 16
Nöroloji Servisi (7)	Grup 2	Grup 17
Nefroloji Servisi (7)	Grup 3	Grup 18
Enfeksiyon Servisi (7)	Grup 4	Grup 19
Kardiyoloji Servisi (7)	Grup 5	Grup 20
Hematoloji Servisi (7)	Grup 6	Grup 21
Genel Yoğun Bakım Servisi-I (3)	Grup 7	Grup 22
Genel Yoğun Bakım Servisi-II (3)	Grup 8	Grup 23
Koroner Yoğun Bakım Servisi II (3)	Grup 9	Grup 24
Koroner Yoğun Bakım Servisi I (5)	Grup 10	Grup 25
Cerrahi Ara Bakım (2)	Grup 11	Grup 26
Dahili Yoğun Bakım Servisi (4)	Grup 12	Grup 27
Dahili Ara Bakım (3)	Grup 13	Grup 28
Nöroloji Yoğun Bakım I (4)	Grup 14	Grup 29
Nöroloji Yoğun Bakım II (İnme YBÜ) (3)	Grup 15	Grup 30

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ HEMŞİRELİK ESASLARI-II DERSİ UYGULAMA ROTASYONU (OMÜ SUVAM)		
Klinik ve Öğrenci sayısı	10 Mart -22 Nisan 2025	28 Nisan-27 Mayıs 2025
	Öğrenci Adı-Soyadı	
Nöroloji Servisi (6)	Grup 1	Grup 16
Göğüs Hastalıkları Servisi (6)	Grup 2	Grup 17
Fizik Tedavi-Cildiye Servisi (5)	Grup 3	Grup 18
Nefroloji-Endokrin Servisi (8)	Grup 4	Grup 19
Gastroenteroloji-Romatoloji Servisi (8)	Grup 5	Grup 20
Kardiyoloji Servisi (6)	Grup 6	Grup 21
Onkoloji Servisi 1 (8)	Grup 7	Grup 22
Hematoloji Servisi 1 (4)	Grup 8	Grup 23
Hematoloji Servisi 2 (4. Kat) (4)	Grup 9	Grup 24
Cerrahi Birimler (9.Kat) (3)	Grup 10	Grup 25
Onkoloji Yetişkin Günü Birlik Yataş (3)	Grup 11	Grup 26
Nöroloji Yoğun Bakım Servisi (2)	Grup 12	Grup 27
Dahiliye Yoğun Bakım (2)	Grup 13	Grup 28
Enfeksiyon Hastalıkları Servisi (2)	Grup 14	Grup 29
Beyin Cerrahi Servisi (2)	Grup 15	Grup 30

* Hastane sorumlu öğretim elemanı, ihtiyaç duyulduğu takdirde öğrenciler için klinikler arası değişim yapabilecektir.

3. HAFTALIK DERS İÇERİĞİ

	TARİH	DERSİN KONUSU VE SORUMLU ÖĞRETİM ELEMANI	
1.HAFTA	10.02.2025	Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN Dr. Cansev BAL Saat: 09.30 Ders Açılışı-Tanıtımı	Kaynaklar ve Kanıtlar
		Dr. Cansev BAL Hasta Eğitimi Hasta Çalışan Güvenliği	
	11.02.2025	Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN Dr. Cansev BAL Doku Bütünlüğünün Korunması, Basınç Yarasını Tanıma ve Evrelendirme Uyku Aktivitesinin Değerlendirilmesi Sıcak ve Soğuk Uygulamalar	
		Dr. Cansev BAL Ölüm ve Terminal Dönem Hasta Bakımı *Son Veda Film Analizi	
2.HAFTA	17.02.2025	Dr. Cansev BAL Ölüm ve Terminal Dönem Hasta Bakımı *Son Veda Film Analizi	
	18.02.2025	Dr. Cansev BAL Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN Hemşirelik Süreci	
3. HAFTA	24.02.2025	Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN Hemşirelik Süreci Örnekleri	
	25.02.2025	Dr. Öğr. Üye Seval AĞAÇDİKEN ALKAN Dr. Cansev BAL Hemşirelik Süreci Grup Ödevi Değerlendirmesi* Hasta Eğitimi Materyali Değerlendirmesi*	
4. HAFTA	03.03.2025	Hemşirelik Süreci Grup Ödevi Değerlendirmesi* Hasta Eğitimi Materyali Değerlendirmesi*	
	04.03.2025	Hemşirelik Süreci Grup Ödevi Değerlendirmesi* Hasta Eğitimi Materyali Değerlendirmesi* UYGULAMA SINAVI	

5.HAFTA	10.03.2025	Klinik Uygulama
	11.03.2025	Klinik Uygulama
6. HAFTA	17.03.2025	Klinik Uygulama
	18.03.2025	Klinik Uygulama
7.HAFTA	24.03.2025	Klinik Uygulama
	25.03.2025	Klinik Uygulama
8.HAFTA	31.03.2025	Klinik Uygulama
	01.04.2025	Klinik Uygulama
9.HAFTA	05-13 NİSAN 2025 ARA SINAV HAFTASI	
10.HAFTA	14.04.2025	Klinik Uygulama
	15.04.2025	Klinik Uygulama
11.HAFTA	21.04.2025	Klinik Uygulama
	22.04.2025	Klinik Uygulama
12.HAFTA	28.04.2025	Klinik Uygulama
	29.04.2025	Klinik Uygulama
13.HAFTA	05.05.2025	Klinik Uygulama
	06.05.2025	Klinik Uygulama
14.HAFTA	12.05.2025	Klinik Uygulama
	13.05.2025	Klinik Uygulama
15. HAFTA	19.05.2025	RESMİ TATİL
	20.05.2025	Klinik Uygulama
16. HAFTA	26.05.2024	Klinik Uygulama
	27.05.2024	Klinik Uygulama
30 MAYIS 2025 DERSLERİN BİTİMİ		

- Birol, L.: Hemşirelik Süreci. 10. Baskı, İzmir, Etki Yayınları, 2011; 54-58.
- Erkal İlhan S, Ançel G, Hakverdioğlu Yönt G. (Ed): Hemşirelik Tanıları, Girişimleri, Sonuçları. 1. Baskı, Andaç Yayınları, Alter Yayıncılık, Ankara, 2017.
- Carpenito-Moyet, L.J. (2021) Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev: Erdemir F. Türk G., Nobel Tıp Kitabevleri.
- Kara Kaşıkçı M, Akın E. (Ed). Temel Hemşirelik Esaslar, Kavramlar, İlkeler, Uygulamalar, 1. Baskı, İstanbul Tıp Kitabevleri, 2021.
- Şenol Çelik S, Karadağ A. (Ed). Hemşirelik Bakım Planları: Tanılar, Girişimler ve Sonuçlar, Akademi Basın ve Yayıncılık, 2019.
- Akpınar R., Özer N, (Ed.). Vakalarla Hemşirelik. Hedef CS Yayıncılık, 2023.

Kanıtlar

- Kacaroğlu Vicdan A, Gülseven Karabacak B, Ecevit Alpar Ş, 2012-2014 NANDA I Hemşirelik Tanılarının Yaşam Aktivitelerine Dayalı Hemşirelik Modeline Göre Sınıflandırılması, International Journal of Human Sciences, 2015; 12(2):1-11.
- Yurttaş A, Kaya A, Engin R, Bir Üniversite Hastanesinin Yoğun Bakım Ünitesindeki El Hijyeni Uyumu ve Hastane Enfeksiyonlarının İncelenmesi. HSP 2017; 4(1):1-7.
- Yazar S, Yücetaş U, Özkan M, Zulcan S, Sağlık Çalışanlarının Delici Kesici Aletler ile Gerçekleşen Yaralanma Deneyimleri ve Yaralanmaya Yönelik Alınacak Tedbirler, İstanbul Medical Journal 2016;17: 5-8.
- Özakar Akça S, Aydın Z, Eğitim ve Araştırma Hastanesinde Çalışan Hemşirelerin Kesici-Delici Tıbbi Aletleri Güvenli Kullanımlarına İlişkin Farkındalıkları, J Contemp Med 2016; 6(4):319-326.
- Kağan Karaoğlu M, Akın S, Hemşirelerin El Yıkama Alışkanlıklarına İlişkin Görüşleri ve El Hijyeni Uyum Oranlarının Değerlendirilmesi, Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi, 2019; 16(1): 33-40.

4. DERS KONU İÇERİĞİNİN BÖLÜMÜN PROGRAM ÇIKTILARI, DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARI, HASTA GÜVENLİĞİ, SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ, SAĞLIĞIN SOSYAL BELİRLEYİCİLERİ İLE İLİŞKİSİ

Dersin Kodu: HEM104

Dersin Öğrenme Hedefleri

1. Hemşirelik süreci basamaklarını bilme ve uygulayabilme
2. Sistemlere ilişkin hemşirelik bakım, uygulamalarını ifade edebilme ve uygulayabilme
3. Birey, aile ve toplumun uygulamaya ilişkin sağlık sorunlarını tartışabilme
4. Sağlıklı/hasta birey, aile ve toplumun sağlığının geliştirilmesi ve korunması amacıyla yönelik olarak sağlık eğitimcisi rolünü uygulayabilme
5. Hemşirelik uygulamalarında tedavi edici hasta-hemşire iletişimi ve ilkelerini kullanabilme

Hemşirelik Bölümü Program Çıktıları

1. Sağlığın geliştirilmesi, sürdürülmesi ve iyileştirilmesi amacıyla şefkatli, bütüncül, insan onuruna saygılı, empatik, çevreye ve kültüre duyarlı bakımı hemşirelik süreci doğrultusunda uygular.
2. Mesleki standartlar tarafından yönlendirilen etik ve güvenli hemşirelik uygulaması yapar.
3. Hemşirelik bakımında kanıt temelli ve yenilikçi uygulamaları benimser ve bilimsel araştırmalara katılır.
4. Hemşirelik mesleği ve kişisel gelişiminin bir parçası ve gereği olarak yaşam boyu öğrenmeyi, yaratıcı ve eleştirel düşünmeyi benimser.
5. Hemşirelik uygulamalarında bilişim ve bakım teknolojilerini kullanır.
6. Hemşirelik eğitim, yönetim, uygulama ve araştırmalarında etkili iletişim becerilerini kullanarak disiplin içi ve /veya disiplinler arası ekibe liderlik ve iş birliği yapar.
7. En az bir yabancı dil kullanarak hemşirelik bakımını etkili bir şekilde planlar ve uluslararası sağlık literatürünü takip eder.

4. DERS KONU İÇERİĞİNİN BÖLÜMÜN PROGRAM ÇIKTILARI, DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARI, HASTA GÜVENLİĞİ, SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ, SAĞLIĞIN SOSYAL BELİRLEYİCİLERİ İLE İLİŞKİSİ

<p><i>Sağlığın Sosyal Becerileri</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Bireysel özellikler (yaş ve cinsiyet)</i> 2. <i>Sosyoekonomik belirleyiciler (İşsizlik, çalışma koşulları, yoksulluk ve sosyal dışlanma)</i> 3. <i>Çevresel belirleyiciler (konut, sosyal çevre ve temiz gıda-su)</i> 4. <i>Yaşam tarzı ile belirleyiciler (Fiziksel aktivite, madde bağımlılığı ve cinsel tercihler)</i> 5. <i>Ulaşım ve sosyal hizmetler (ulaşım, sosyal hizmetler, eğitim)</i> 					<p><i>Hasta Güvenliği Hedefleri</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Basınç yaralarının önlenmesi</i> 2. <i>Bilgi güvenliği</i> 3. <i>Güvenli cerrahi</i> 4. <i>Güvenli doğum</i> 5. <i>Güvenli hasta devri</i> 6. <i>Hatalardan öğrenme</i> 7. <i>Hasta ve hasta yakını katılımı</i> 8. <i>Hastaların doğru tanımlanması</i> 9. <i>Hasta düşmelerinin önlenmesi</i> 10. <i>Hastaların güvenli transferi</i> 11. <i>Hasta bakımında güvenli hava yolu yönetimi</i> 12. <i>İlaç güvenliği</i> 13. <i>Kan güvenliği ve yönetimi</i> 14. <i>Kardiyak arrest yönetimi</i> 15. <i>Malzeme ve cihaz güvenliği</i> 16. <i>Nazogastrik tüp ve hasta güvenliği</i> 17. <i>Yaşlı hastalarda deliriumla mücadele</i> 18. <i>Yenidoğanda uygun oksijen tedavisi</i> 19. <i>Sağlık hizmet ilişkili enfeksiyonlarla mücadele</i> 20. <i>Radyasyon güvenliği</i> 21. <i>Teşhiste hasta güvenliği</i> 22. <i>Tesis güvenliği</i> 23. <i>Hastane ilişkili venöz tromboembolilerin önlenmesi</i> 			
Konu	Dersin Öğrenme Çıktısı	Hedef Beceri/Öğrenci Etkinliği	Program Çıktısı (PÇ)	Öğretim Yöntemi (Bilişsel, Duyuşsal, Psikomotor)	Değerlendirme Yöntemi ve Değerlendirme Aracı	Hasta Güvenliği	Sağlığın Sosyal Belirleyicileri	Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri

Hemşirelik Süreci	1/2/3/4/5	Bilişsel: Hemşirelik sürecinin önemini, amacını ve basamaklarını bilme Duyuşsal: Klinik olguları hemşirelik sürecine uygun yorumlayabilme	1/2/3/4/5/6/7	Sunum Beyin Fırtınası Vaka Tartışması Bireysel veya Grup Çalışmaları	Çoktan Seçmeli Sınav Biçimlendirici Değerlendirme Hemşirelik Süreci Değerlendirme Formu	1,2,7,8,9,11,16,17,19,21,23	1,2,3,4,5	3
Doku Bütünlüğünün Sürdürülmesi	3/4/5	Bilişsel: Sağlıklı doku özelliklerini, dokuya ilişkin sorunları tanımlama ve doku bütünlüğünü bozan faktörleri bilme	1/2/3/5/7	Sunum Demonstrasyon	Çoktan Seçmeli Sınav	1, 7, 8, 16, 19, 21	1,2,3,4	3
Basınç Yarasını Tanıma ve Evrelendirme	3/4/5	Bilişsel- Duyuşsal: Basınç yarasını değerlendirilme;	1/2/3/5/7	Sunum Beyin Fırtınası Demonstrasyon	Çoktan Seçmeli Sınav	1, 7, 8, 16, 19, 21	1,2,3,4	3

		basınç yarası bakımı ilkeleri, önlemine ilişkin bakım uygulamaları ve pansuman çeşitlerini bilme						
Uyku ve Dinlenme	3/4/5	Bilişsel: Uyku ile ilgili kavramları, uyku evrelerini, uyku bozukluklarını, uykuyu etkileyen faktörleri bilme Duyuşsal: Bireyin uyku alışkanlığını değerlendirme	1/2/3/5/7	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	7, 8, 9, 19	1, 2, 3, 4	3
Ölüm ve Terminal Dönem Hasta Bakımı	3/4/5	Bilişsel: Ölüme ilişkin kavramları tanımlama, ölüm belirtilerini bilme, çocuk-ergenlik, yetişkinlik ve ileri yaşta ölüm	1/2/5/7	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	7, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 19, 23	1, 2, 3, 4, 5	3

		sürecinde yaklaşımları bilme, yas ve yas sürecinde tepkileri tanımlama Duyuşsal: Keder ve yas sürecinde bireyin tepkilerini değerlendirme, yaşam sonu bakımında birey ve aileye uygun yaklaşımı belirleme						
Sıcak-Soğuk Uygulamalar	3/4/5	Bilişsel: Sıcak-soğuk uygulamanın etkinliğini değiştiren faktörleri, Sıcak-soğuk uygulamada dikkat edilmesi gereken noktaları bilme,	1/2/3/5/7	Sunum Demonstrasyon	Çoktan Seçmeli Sınav	7	1, 2, 3	3

		sıcak-soğuk uygulama yöntemlerini tanımlama						
Hasta Eğitimi	1/3/4/5	Duyuşsal: Bireyin eğitim gereksinimini belirleme, eğitim sürecini yönetme Psikomotor: Bireyin gereksinimi doğrultusunda uygun yöntemler kullanılarak eğitim materyali hazırlama ve eğitim verebilme	1/2/3/4/5/6/7/8/7	Sunum Yazılı-Görsel Materyal Oluşturma Rol-Play	Çoktan Seçmeli Sınav Uygulama Değerlendirme Formu	1,2,7,9,10,13,16,17,19,23	1,2,3,4,5	3,10,11,12
Hasta ve Çalışan Güvenliği	3/4/5	Bilişsel: Tıbbi hataların temel nedenlerini, hasta güvenliği hedeflerini, hasta ve çalışan	1/2/3/4/5/6/7	Sunum Beyin Fırtınası	Çoktan Seçmeli Sınav	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12 13,14,15,16,17,18,19,20, 21,22,23	1,2,3,4,5	3, 11,12

		güvenliğine ilişkin uygulamaları tanımlayabilme Psikomotor: Hasta ve çalışan güvenliğine ilişkin önlemleri bakım uygulamalarında kullanma						
--	--	--	--	--	--	--	--	--

5. HEMŞİRELİK ESASLARI-II DERSİ KAYNAK LİSTESİ (* Dersin Temel Kaynak Kitapları)

1. Sabuncu, N., Alpar, Ş.E., Özdilli, K., Batmaz, M., Bahçecik, N., İlhan, S.E., Özhan, F., Dursun, S.: Hemşirelik Bakımında İlke ve Uygulamalar. Alter Yayıncılık, Ankara 2014.
2. Karadağ A, Atabek Aştı T. (Ed): Hemşirelik Esasları Hemşirelik Bilim ve Sanatı, İstanbul, Akademi Yayıncılık, 2016.
3. Uysal N., Çakırcalı E (Çeviri Ed.). Hemşirelik Esasları İnsan Sağlığı ve Fonksiyonları, Palme Yayıncılık, 2015.
4. Erkal İlhan S., Sançar B. (Ed): Sağlık Bilimleri Sözlüğü, Alter Yayıncılık, 2013.
5. Bektaş H., Klinik Hemşirelik Becerileri (Çeviri Ed.), Nobel Tıp Kitabevi, 2015.
6. Sabuncu N., Akça Ay F. (Ed): Klinik Beceriler Sağlığın Değerlendirilmesi Hasta Bakım ve Takibi, Nobel Tıp Kitabevi, 2010.
7. Karadağ A., Çalışkan N., Göçmen Baykara Z. (Ed): Hemşirelik Teorileri ve Modelleri. Akademi Basın ve Yayıncılık, 2017.
8. Berman A., Snyder S., Frandsen G.: Kozier and Erb's Fundamentals of Nursing, Pearson, 2016.
9. Babadağ K., Atabek Aştı T. (Ed): Hemşirelik Esasları Uygulama Rehberi, İstanbul Tıp Kitabevi, 2012.
10. Wilkinson JM, Tras LS, Barnett KL, Smith MH: Fundamentals of Nursing (Two Volume Set) 3rd Edition, F.A. Davis Company Philadelphia, 2016.
11. Potter PA, Perry AG, Stockert P, Hall A.: Fundamentals of Nursing 8th Edition, Elsevier, 2013.
12. Taylor CR, Lillis C, LeMone P, Lynn P: Fundamentals of Nursing: The Art and Science of Nursing Care Seventh, North American Edition, Lippincott Williams & Wilkins, 2011.
13. Berman A., Snyder S., Frandsen G.: Kozier&Erb's Fundamentals of Nursing Concepts, Process and Practice Tenth Edition, Pearson, 2016.
14. Atabek Aştı T., Karadağ A (Çeviri Ed.): Klinik Uygulama Becerileri ve Yöntemleri, Nobel Kitabevi, 2011.
15. Birol, L.: Hemşirelik Süreci. 10. Baskı, İzmir, Etki Yayınları, 2011; 54-58.
16. Erkal İlhan S, Ançel G, Hakverdioğlu Yönt G. (Ed): Hemşirelik Tanıları, Girişimleri, Sonuçları. 1. Baskı, Andaç Yayınları, Alter Yayıncılık, Ankara, 2017.
17. Carpenito-Moyet, L.J. (2021) Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev: Erdemir F. Türk G., Nobel Tıp Kitabevleri.
18. Kara Kaşıkçı M, Akın E. (Ed). Temel Hemşirelik Esaslar, Kavramlar, İlkeler, Uygulamalar, 1. Baskı, İstanbul Tıp Kitabevleri, 2021.
19. Şenol Çelik S, Karadağ A. (Ed). Hemşirelik Bakım Planları: Tanılar, Girişimler ve Sonuçlar, Akademi Basın ve Yayıncılık, 2019.
20. Akpınar R., Özer N, (Ed.). Vakalarla Hemşirelik. Hedef CS Yayıncılık, 2023.

Kanıtlar

Kacaroğlu Vicdan A, Gülseven Karabacak B, Ecevit Alpar Ş, 2012-2014 NANDA I Hemşirelik Tanılarının Yaşam Aktivitelerine Dayalı Hemşirelik Modeline Göre Sınıflandırılması, International Journal of Human Sciences, 2015; 12(2):1-11.

1. Yurttaş A, Kaya A, Engin R, Bir Üniversite Hastanesinin Yoğun Bakım Ünitesindeki El Hijyeni Uyumu ve Hastane Enfeksiyonlarının İncelenmesi. HSP 2017; 4(1):1-7.
2. Yazar S, Yüçetaş U, Özkan M, Zulcan S, Sağlık Çalışanlarının Delici Kesici Aletler ile Gerçekleşen Yaralanma Deneyimleri ve Yaralanmaya Yönelik Alınacak Tedbirler, İstanbul Medical Journal 2016;17: 5-8.
3. Özakar Akça S, Aydın Z, Eğitim ve Araştırma Hastanesinde Çalışan Hemşirelerin Kesici-Delici Tıbbi Aletleri Güvenli Kullanımlarına İlişkin Farkındalıkları, J Contemp Med 2016; 6(4):319-326.
4. Kağan Karaoğlu M, Akın S, Hemşirelerin El Yıkama Alışkanlıklarına İlişkin Görüşleri ve El Hijyeni Uyum Oranlarının Değerlendirilmesi, Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi, 2019; 16(1): 33-40.

6. EKLER

6.1.

T.C.

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ UYGULAMALI DERSLER İLKE, USUL VE ESASLARI BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu ilke, usul ve esasların amacı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin bölüm hedef ve stratejileriyle uyumlu bir şekilde uygulamalarını yürütmeleri amacıyla uygulama alanlarında uyması gereken ilke ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu ilke, usul ve esaslar, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin uygulamalarına ilişkin hususları kapsamaktadır.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu ilke, usul ve esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kurulu Kanunu ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim- Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddesine, Yükseköğretim Kurulu tarafından 02.02.2008 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan 26775 sayılı “Doktorluk, Hemşirelik, Ebelik, Diş Hekimliği, Veterinerlik, Eczacılık ve Mimarlık Eğitim Programlarının Asgari Eğitim Koşullarının Belirlenmesine Dair Yönetmelik”teki ilgili maddelere, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası kanununun ilgili maddesine ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi Önlisans/ Lisans Öğretimi Uygulamalı Dersler Yönergesine dayanmaktadır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu ilke, usul ve esaslarda geçen;

- a. **Bölüm Başkanı-** Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölüm Başkanı,
- b. **Dekan-**Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanını,
- c. **Fakülte-**Sağlık Bilimleri Fakültesini,
- ç. **İntörn Hemşire-** Hemşirelik Bölümü lisans müfredatının 1., 2., 3., 4., 5., 6. ve 7. yarıyıllarındaki tüm kurumsal uygulamalı derslerini alan ve devam zorunluluğunu yerine getiren öğrenciyi,
- d. **Klinik Rehber Hemşire-** Alanında en az bir yıl deneyimli, en az lisans mezunu, son 5 yıl içinde klinik rehberlik eğitimi almış, kuramsal-uygulamalı dersin uygulama alanlarında destek sağlayan, öğrenme sürecini desteklemek, yardım etmek ve cesaretlendirmek işleviyle kılavuz rolü üstlenmiş uygulayıcı hemşireyi,
- e. **Kuramsal Uygulamalı Ders-** Yarıyıl içinde teorik ve laboratuvar, klinik ve/veya sahada yürütülmesi zorunlu olan dersleri,
- f. **Öğrenci-** Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerini,
- g. **Uygulama Süresi-** Ders müfredatında belirtilen süresi,
- ğ. **Uygulama Yeri-** Uygulamanın yapılacağı resmi ve özel sağlık ve kamu

kuruluşlarını,

h. Uygulama Yürütücüsü/Sorumlu Öğretim Elemanı- Uygulama konusunda görevlendirilen öğretim elemanı ve yardımcılarını,

ı. Uygulamanın Değerlendirilmesi- Öğrencilerin uygulamalarına ilişkin dersin yürütücüsü ve/veya hemşire/klinik rehber tarafından yapılan değerlendirmeyi,

i. Üniversite- Ondokuz Mayıs Üniversitesini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel İlkeler

Uygulamaların Yürütülmesi ile İlgili Genel İlkeler

MADDE 5- (1) Bölümün dört yıllık öğretim planında belirtilen uygulamalı derslerle ilgili olarak;

a. Kuramsal uygulamalı derslerin teorik kısmını yürüten öğretim elemanı aynı zamanda uygulamaları yürütmekten de sorumludur.

b. Öğrenci sayısı ve uygulama alanının durumuna göre uygulamalar için birden fazla öğretim elemanı görevlendirilebilir.

c. Kuramsal uygulamalı derslerin yıl içi uygulamaları, bölüm öğretim planındaki toplam ders saatini kapsamak koşuluyla, dönem başında ilgili öğretim elemanının önerisi ve bölüm başkanının onayı ile blok olarak yapılabilir. Uygulamalı bir dersin blok olarak yapılması ile bir yarıyıldaki o dersin alınması gereken toplam teorik ders saatlerinin birleştirilerek alınması ve daha sonra dersin, toplam uygulama saatlerinin birleştirilerek uygulama yapılması kastedilir.

Uygulamanın süresi ve zamanı

MADDE 6- (1) Hemşirelik bölümünde dersler yarıyıl esasına göre verilir. Her bir yarıyıldaki alınması gereken kuramsal uygulamalı derslerin süresi öğrenim planında belirtildiği gibidir.

(2) Öğrenciler uygulamalarını ilgili eğitim-öğretim dönemi içerisinde, öğrenim planında belirtildiği şekliyle yarıyıl veya blok esasına göre yapmakla yükümlüdürler.

Laboratuvar ve Uygulamalara Devam Zorunluluğu

MADDE 7- (1) Öğrenciler, kuramsal uygulamalı dersin uygulamasının %80'ine devam etmek zorundadır. Uygulamanın (laboratuvar ve/veya klinik/saha uygulamaları vb.) %20'sinden fazlasına devam etmeyen öğrenciler devamsızlıktan kalır. Kuramsal uygulamalı dersten devamsızlıktan kalan öğrenciler, o dersin hem teorik hem de uygulamasını tekrar etmek zorundadır. Kuramsal uygulamalı dersin blok olarak yapıldığı durumda, dersin teorik bloğunda yapılan devamsızlık dersin teorik bölümünden; uygulama bloğundan yapılan devamsızlıklar ise uygulama bölümünden sayılır.

Uygulamanın Yapılacağı Yerler

MADDE 8- (1) Öğrenciler uygulamalarını, kuramsal uygulamalı dersin içeriğine uygun olarak Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi, diğer kamu ve özel sağlık kurumları, sosyal hizmetlere ait kurumlar, eğitim kurumları, diğer kamu ve özel kurumlarda ve yapar.

Uygulama Yürütücüsünün Sorumlulukları

MADDE 9- (1) Uygulama konusunda görevlendirilen öğretim elemanı ve yardımcılarının sorumlulukları şunlardır:

- a. Uygulama yapacak öğrencilerin uygulama listesini hazırlamak ve uygulama için gerekli kurumsal izinlerin alınmasını sağlamak,
- b. Uygulamaya başlamadan önce öğrencinin uygulamasında sorumluluk alacak klinik rehber hemşirelerle iletişim kurmak ve uygulamanın içeriğini, amaçlarını ve hedeflerini paylaşmak,
- c. Klinik rehber hemşirelerin klinik çalışma alanlarını belirlemek ve koordine etmek.
- ç. Uygulama süreci boyunca uygulamanın içeriği, amaçları ve hedeflerine yönelik olarak klinik rehber hemşirelerle işbirliği içinde çalışmak,
- d. Öğrenciye olumlu rol modeli olmak,
- e. Öğrenci, klinik rehber hemşirelerin ve sağlık ekibinin diğer üyeleriyle profesyonel iletişim kurmak,
- f. Öğrencinin planlı bir öğrenme süreci deneyimlemesini sağlamak üzere gerekli tedbirleri almak,
- g. Uygulama süresince öğrenciye rehberlik etmek, öğrencilerin uygulama amacına yönelik eğitimlerini sağlamak,
- ğ. Öğrencinin teorik bilgisi ve uygulama becerisi arasında bağ kurmasını sağlamak,
- h. Öğrencinin uygulamada beceri ve özgüven geliştirmesine yardım etmek,
- ı. Öğrenciyi uygulama anında görmek, değerlendirmek ve dürüst/geliştirici/yapıcı geri bildirim vermek,
- i. Öğrencinin uygulama performansı ve deneyimlerine ilişkin gerçekçi bir şekilde değerlendirme yapabilmesini sağlamak,
- j. Öğrencinin uygulama bilgi ve becerisi ile sorumluluk üstlenmesini dikkate alarak profesyonel benlik saygısı gelişimini desteklemek,
- k. Uygulamanın niteliğine ve öğrencinin gereksinimine göre uygulamayı organize etmek ve denetlemek,
- l. Öğrencilerin uygulama alanlarında yaşadıkları sorunların çözümünde yardımcı olmak,
- m. Öğrencinin üniforma bütünlüğünü ve uygulamaya devamını desteklemek,
- n. Uygulama süreci boyunca öğrenciler ve rehber hemşirelerle iletişimi sürdürmek ve geribildirimde bulunmak,
- o. Uygulama esnasında öğrencilerin devam durumlarını denetlemek,
- ö. Klinik ve saha uygulamalarında ortaya çıkan her türlü iş kazasını derhal Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığına ile uygulama yapılan kurumun iş sağlığı ve güvenliği birimine bildirmek ve resmi işlemler için öğrenciyi yönlendirmek.
- p. Sigorta prim ödeme süreçlerinin düzenlenmesi açısından uygulamaya devam etmeyen öğrencileri Fakülte Dekanlığına bildirmek.

Klinik Rehber Hemşirenin Nitelik ve Sorumlulukları

MADDE 9- (1) Kuramsal uygulamalı derslerde görevlendirilecek rehber hemşirede olması gereken nitelikler şunlardır:

- a. Hemşirelik Bölümü lisans mezunu, tercihen lisansüstü eğitim almış olmak,
- b. En az 1 yıl klinik ve/veya sahada mesleki deneyime sahip olmak,
- c. Özgüvenli olmak,
- ç. Mesleki gelişim için istekli olmak,
- d. Profesyonel iletişim becerisine sahip olmak,

- e. Kaliteli bir hemşirelik bakımı vermek için istekli olmak.
- (2) Kuramsal uygulamalı derslerde görevlendirilecek rehber hemşirenin sorumlulukları şunlardır:
- a. Uygulama süreci boyunca uygulamanın içeriği, amaçları ve hedeflerine yönelik olarak uygulama yürütücüsü ile işbirliği içinde çalışmak,
  - b. Öğrenci için olumlu bir öğrenme ortamı oluşturmak,
  - c. Öğrenci, öğretim elemanı ve sağlık ekibinin diğer üyeleriyle profesyonel iletişim kurmak,
  - ç. Öğrenciye pozitif rol modeli olmak,
  - d. Öğrencinin planlı bir öğrenme süreci deneyimlemesine yardım etmek amacıyla kliniğe özgü öğrenme fırsatları oluşturmak,
  - e. Öğrencinin teorik bilgisi ve uygulama becerisi arasında bağ kurmasını sağlamak,
  - f. Öğrencinin uygulamada beceri ve özgüven geliştirmesine yardım etmek,
  - g. Öğrenciyi uygulama anında görmek, gelişim sürecini değerlendirmek, uygulama yürütücüsüne ve öğrenciye dürüst/geliştirici/yapıcı geri bildirim vermek,
  - ğ. Öğrencinin uygulama performansı ve deneyimlerine ilişkin gerçekçi bir şekilde değerlendirme yapabilmesini sağlamak,
  - h. Öğrencinin uygulama bilgi ve becerisi ile sorumluluk üstlenmesini dikkate alarak profesyonel benlik saygısı gelişimine katkıda bulunmak,
  1. Planlandığı şekilde, uygulamanın niteliğine ve öğrencinin gereksinimine göre güvenli uygulama yaptırmak,
  - i. Öğrencilerin uygulama alanlarında yaşadıkları sorunların çözümünde yardımcı olmak,
  - j. Öğrencinin üniforma bütünlüğünü ve uygulamaya devamını desteklemek,
  - k. Öğrenci değerlendirmesine ilişkin formları ve raporları istenilen sürede uygulama yürütücüsüne teslim etmek,
  - l. Klinik ve saha uygulamalarında ortaya çıkan her türlü iş kazasını derhal uygulama yürütücüsüne bildirmek.

Öğrencinin Görev ve Sorumlulukları

MADDE 10- (1) Hemşirelik bölümü öğrencisinin uygulamalı derse yönelik görev ve sorumlulukları şunlardır:

- a. Dersin hedeflerini ve öğrenme çıktılarını kavramak,
- b. Klinik ve sahada var olan öğrenme fırsatlarını öğrenmek ve uygulamak için azami çaba göstermek,
- c. Sağlık kurum/kuruluşunun genel kurallarına, politikalarına ve yönetmeliklerine uymak,
- ç. Uygulama yürütücüsü tarafından yapılan uygulama planına uymak,
- d. Bilgi, beceri ve yeteneklerini, sorumluluklarının sınırlarını ve danışmanlık/denetime olan gereksinimini bilmek,
- e. Hastalara / bireylere kendisini uygun bir şekilde tanıtmak ve bakımlarına katılmak için izin istemek,
- f. Bakım vermeden önce uygulama yürütücüleri, klinik rehber hemşire ya da klinik hemşiresinden bilgi almak (hastayı teslim almak), bakım için işbirliği yapmak ve uygulaması süresince işbirliğini sürdürmek,

- g. Belirlenen öğrenim hedefleri çerçevesinde kaliteli bakım sunma sorumluluğunu üstlenmek,
- h. Öğrenme hedeflerine ulaşamıyorsa, uygulama yürütücüleri ya da rehber hemşireyi bilgilendirme sorumluluğunun farkında olmak,
- ı. Herhangi bir nedenle klinikten ayrılmadan önce bakımına katıldığı bireyin durumu ve bakımı konusunda rapor vermek, sorumluluklarını devretmek,
- i. Muayene, tedavi ve/veya bakımları sırasında gizlilik ve mahremiyete özen göstermek,
- j. Bakımına katıldığı bireyin durumundaki önemli değişiklikleri derhal bildirmek,
- k. Klinik ve saha öğrenme sürecinde bireyin güvenliğine ve rahatlığına saygı göstermek,
- l. Uygulama yerindeki her türlü araç ve gerecin dikkatli kullanılmasına özen göstermek,
- m. Bakım verilen birey, uygulama yürütücüleri, klinik rehber hemşireler ve uygulama alanlarındaki sağlık ekibi üyeleriyle mesleki sınırları içerisinde nazik ve saygılı iletişim kurmak,
- n. Mesleki etkileşimlerinde açık/ anlaşılır, doğru ve etkili iletişim becerileri kullanmak,
- o. Klinik ve saha uygulamalarını uygulama yürütücüleri, klinik rehber hemşireler ve/veya hemşireler denetiminde yapmak,
- ö. Uygulama yürütücüleri, klinik rehber hemşireler ve/veya hemşireler olmaksızın herhangi bir ilaç uygulaması **yapmamak**,
- p. Uygulama yürütücüsü tarafından istenen formları, planları tanımlanan şekilde doldurmak, raporlamak ve istenilen sürede teslim etmek,
- r. Bakımına katıldığı bireyin muayene ve gözlemlerini, verdiği bakımı ve bireyin bakıma verdiği yanıtı (uygulamaya ilişkin raporlar, bakım planları vb.) kayıt etmek ve süresi içinde bakımın değerlendirilmesi için hazır olmak,
- s. Klinik ve saha uygulamalarında ortaya çıkan her türlü iş kazasını derhal dersin yürütücüsü, klinik rehber ve klinik sorumlu hemşiresine bildirmek,
- ş. Sağlık kuruluşunun enfeksiyon kontrol prosedürlerini bilmek ve uygulamak.
- t. Özbakımına ve kişisel hijyenine özen göstermek

Aşılar, İş Güvenliği ve Sağlığına İlişkin Belgelerin Temini

MADDE 11- (1) Hemşirelik bölümü öğrencilerinin, klinik/ saha uygulamasına çıkmadan önce klinik uygulama için gerekli aşılama, iş güvenliği ve sağlığına ilişkin belgelerin teminine yönelik görev ve sorumlulukları şunlardır:

- a. Hemşirelik Bölümü ve/veya kuramsal uygulamalı dersi yürüten ilgili anabilim dalı tarafından yapılan duyuru ile bildirilen tetkik, aşıları klinik uygulama öncesi istenen sürede yaptırmak ve bunlara ait belgeleri edinerek en az bir yıl boyunca arşivlemek,
- b. Klinik uygulama öncesi fakülte yönetimi tarafından düzenlenen İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimine katılmak ve katılım belgesini en az bir yıl boyunca arşivlemek,
- c. Klinik uygulama öncesi yaptırılan tetkikler, aşılar, iş sağlığı ve güvenliği eğitimine ilişkin belge ve/veya istenen diğer belgelerin birer örneğini dosya halinde kuramsal uygulamalı dersi yürüten ilgili anabilim dalı/ uygulama yürütücüsüne istenen sürede teslim etmek.

Bilgi Güvenliği, Mahremiyetin Sağlanması ve Sosyal Medya Kullanımı

MADDE 11- (3) Hemşirelik bölümü öğrencilerinin, klinik/ saha uygulaması esnasında bilgi güvenliği, mahremiyetin sağlanması ve sosyal medya kullanımına yönelik görev ve sorumlulukları şunlardır:

- a. Klinik uygulama esnasında özellikle bakım ve tedavi süreçleri sırasında cep telefonu iletişim ve/veya kayıt amacıyla kesinlikle kullanılmamalıdır.
- b. Sağlıklı birey/hasta yakını/hastayla ilgili hiçbir bilgi, fotoğraf, kayıt vb. bilgiler sosyal medyada paylaşılmamalıdır.
- c. Sağlıklı birey/hasta yakını/hastanın tanınmasına neden olacak şekilde ad/kimlik bilgisinin hastane içi/dışı sosyal ortamlarda ya da sosyal medyada paylaşılması yasaktır. Sosyal medyadan gizlilik ayarları aracılığıyla yayınlara erişimi sınırlamak gizlilik/mahremiyetin sağlanması için yeterli değildir.
- ç. Cep telefonu, kişisel bilgisayar vb. herhangi bir kişisel cihazda hasta yakını/hasta ya da ailenin sağlık kayıt/bilgileri saklanmamalıdır.
- d. Bakım ve tedavi süreçleri boyunca bireyin/hastanın ya da aile üyelerinin kişisel sosyal medyada hesaplarına eklenmesi bireysel ve profesyonel ilişki sınırlarının korunması açısından sakıncalı olabilir.
- e. Klinik/saha uygulaması sırasında şahit olunan herhangi bir gizlilik/mahremiyet ihlali dersin sorumlularına rapor edilmelidir.

Ön Koşullu Dersler

MADDE 12-(1)

Ön Koşul:

- a. Öğrencilerin Hemşirelik Bölümü 1. sınıfta almış oldukları “ HEM 101 Hemşirelik Esasları I ” dersi, HEM104 Hemşirelik Esasları II dersinin ön koşuludur. HEM104 Hemşirelik Esasları II dersini almayan ya da devamsızlıktan kalan öğrenci, hiçbir kuramsal uygulamalı dersini alamaz.
- b. Öğrencilerin Seçmeli İntörn Hemşirelik Uygulaması Derslerinden birini seçebilmeleri için Hemşirelik Bölümü lisans müfredatının 1., 2., 3., 4., 5., 6. ve 7. yarıyıllarındaki tüm uygulamalı dersleri almış ve devam zorunluluğunu yerine getirmiş olmaları gerekir.
- c. Uygulama notu 60(Altmış)’ın altında olan öğrenciler, o dersin dönem sonu ve bütünleme sınavına giremezler ve bir sonraki yıl o dersin hem teorik hem de uygulamasına devam ederler.

Uygulama Kıyafeti

MADDE 13- (1)

Klinik uygulama esnasında öğrencilerin yanında bulundurması zorunlu eşyalar şunlardır;

- a. Öğrenci hemşire üniforması ya da beyaz önlük
- b. Kol Saati
- c. Öğrenci kimliği
- ç. Gerekli dokümanlar/formları içeren öğrenci dosyası
- d. Kayıt tutmaya uygun özellikte kalem
- e. Klinik/ saha uygulaması için önerilen ayakkabı

(2) Kuramsal uygulamalı derslerin klinik alanda yapılan uygulamaları sırasında öğrencilerin hemşire üniforması giymeleri zorunludur. Aile sağlığı merkezleri, okullar, ev ziyaretleri ve diğer saha uygulamalarında sahanın özelliğine ve dersin ilgili öğretim elemanının kararına göre öğrenci hemşire üniforması yerine beyaz önlük giyebilir. Öğrenciler uygulamalara bu usul, ilke ve esaslar belgesinin 13. Maddesinin 3 bendinde açıkça belirlenen üniforma düzenine uygun olarak gelmekle sorumludur.

(3) Öğrenci üniformasının özellikleri:

- a. Öğrenciler uygulamada lacivert etek ya da pantolon ile yaka kısmında bordo ve lacivert şerit, cep kısmında fakültenin veya varsa hemşirelik bölümünün logosu olan beyaz üniforma üstü giyerler. Üniforma üstü basenden, etek boyu ise dizden en fazla 10-15 cm aşağıda olmalıdır. Üniforma üzerine koyu lacivert ya da siyah renkte hırka giyilebilir. Hırkanın üzerinde üniversitenin veya fakültenin veya varsa hemşirelik bölümünün logosu bulunmalıdır. Üniforma üstüne giyilecek hırka kapişonsuz, yakasız, aksesuarsız, işlemez ve önden düğmeli ve üniforma üstü ile aynı boyda olmalıdır. Öğrenci üniforması her gün düzgün, temiz ve ütülenmiş olmalıdır.
- b. Öğrencilerin üniformanın altına giyecekleri ayakkabı güvenlik ve optimal vücut mekaniğini sağlayacak özellikte kapalı, topuksuz, ses çıkarmayacak özellikte, aksesuarsız, siyah veya koyu lacivert renkte, desensiz ve her zaman temiz olmalıdır.
- c. Öğrenci kimliği görünür ve kolay okunacak şekilde üniformanın üst kısmına takılmalıdır.
- ç. Öğrenciler klinik için uygun ve minimum aksesuar (sarkan ya da halka biçiminde olmayan küpe, saat, bir adet taşsız nişan/nikah yüzüğü) kullanabilir. Öğrenci her bir kulakta en fazla iki adet küpe bulundurulabilir. Bilezik, bileklik vb. aksesuarlar klinik uygulama esnasında kullanılmamalıdır.
- d. Kullanılan her türlü aksesuarın güvenliği ve saklanması öğrenci sorumludur. Herhangi bir kayıp durumunda uygulama yürütücüleri ya da klinik uygulama yapılan kurumun herhangi bir sorumluluğu yoktur.
- e. Klinik/saha uygulaması esnasında piercing kullanılmamalıdır.

Uygulamanın

Değerlendirilmesi MADDE

14-

(1) Öğrencilerin uygulama başarı durumunun değerlendirilmesi dersin ilgili uygulama yürütücüleri/öğretim elemanları ve/veya klinik rehber hemşire/ler tarafından uygulama ortamında ve/veya laboratuvarında yapılır. Başarı durumu, bu dersin özelliğine göre geliştirilmiş olan değerlendirme kriterleri (kuramsal bilginin uygulamaya aktarımı, gözlem ve izlemlerin değerlendirilmesi, seminerler ile olgu sunumlarında ve tartışmalarında öğrenci performansının değerlendirilmesi, laboratuvar psikomotor beceri sınavı, uygulama sınavı vb.) doğrultusunda dersin öğretim elemanınca belirlenir ve en geç uygulamaya çıkmadan önce öğrenciye yazılı ve sözlü olarak duyurulur.

(2) Uygulama notu, uygulamayı yaptıran öğretim elemanı/ elemanları tarafından, uygulamaya destek veren klinik rehber hemşirenin de değerlendirmeleri alınarak 100 (Yüz) tam not üzerinden belirlenir.

(3) Kuramsal uygulamalı meslek derslerinin yarıyıl ve yarıyıl sonu başarı notunun hesaplanmasında Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim ve Öğretim Sınav Yönetmeliği

hükümleri esas alınır. Uygulamadan 60 ve üzeri alan öğrenci final sınavına girmeye hak kazanır. Başarı notu: ara sınav notuna uygulama notunun eklenmesi ve ikiye bölünmesiyle elde edilen puanın %40'ı ile yılsonu sınav notuna uygulama notunun eklenip ikiye bölünmesiyle elde edilen puanın %60'ının toplanmasından elde edilir.

Başarı notu:

$$\left[\frac{(\text{Ara Sınav Notu} + \text{Uygulama Notu}) \times 40}{100} + \frac{(\text{Yıl Sonu Sınav Notu} + \text{Uygulama Notu}) \times 60}{100} \right]$$

Sigorta İşlemleri

MADDE 14- (1) 5510 Sayılı Genel Sağlık Sigortasının 5. Maddesi ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda 17/04/2008 tarih ve 5754/3 sayılı maddesi ile yapılan değişiklik gereğince, yüksek öğrenimleri sırasında yurt içinde zorunlu işyeri eğitimine tabi tutulan öğrencilerin, “İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası” primlerinin işyeri eğitimi süresince öğrenim gördükleri yüksek öğretim kurumu tarafından ödenmesi zorunludur. Buna rağmen ilgili birime bilgi vermeden “sigortasız” olarak uygulamaya başlayanlar ile ilgili doğabilecek herhangi bir yükümlülükten üniversite sorumlu tutulamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İntörn Hemşirelik Uygulamasına İlişkin İlkeler

İntörn Hemşirelik Uygulamasının Amaç ve Kapsamı

MADDE 15-

(1) İntörn hemşirelik uygulamasının amacı, öğrencilerin 7 yarıyıl boyunca edindikleri bilgi ve becerilerini, mesleki değerler ve ilkeler ışığında ilgili klinik ve sahada uygulayarak pekiştirmelerine, karar verme becerilerini geliştirmelerine ve mezuniyet öncesi mesleki deneyim kazanmalarına olanak sağlamaktır.

(2) İntörn hemşirelik öğrencisinden bireyin bakımına ilişkin bütüncül bakış açısına sahip olması ve hasta/sağlıklı bireyin fiziksel, mental, sosyal sorunlarına yönelik alternatif çözüm önerileri üretebilme becerisi geliştirmesi beklenir.

(3) Öğrencilerin öğrenme gereksinimi doğrultusunda öğretim elemanı/ları tarafından öğrencilerin görüşleri dikkate alınarak planlanan öğrenme aktivitelerine -seminer programları, makale saatleri, konferanslar, vaka analizleri vb.- katılarak hemşirelik disiplinine özgü bilgisini ve eleştirel düşünme becerisini geliştirmesi beklenir.

(4) İntörn hemşirelik öğrencisinin sağlık hizmetlerinin sunulmasında sağlık ekibi içinde yer alarak, ekibin diğer üyeleri ile profesyonel sınırlar içerisinde işbirliği yaparak çalışabilmesi beklenir.

İntörn Hemşirelik Uygulamasına Başlayabilme Şartları

MADDE 16-

(1) Öğrencilerin İntörn Hemşirelik Uygulamasına başlayabilmeleri için Hemşirelik Bölümü lisans müfredatının 1., 2., 3., 4., 5., 6., ve 7., yarıyıllarındaki tüm uygulamalı dersleri almış ve devam zorunluluğunu yerine getirmiş olmaları gerekir.

İntörn Hemşirelik Uygulaması Dönemi ve Süresi

MADDE 17 -

(1) İntörn Hemşirelik Uygulaması Dersleri; İç Hastalıkları Hemşireliği İntörn Uygulaması, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği İntörn Uygulaması, Doğum ve Kadın Sağlığı Hastalıkları Hemşireliği İntörn Uygulaması, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği İntörn Uygulaması, Hemşirelikte Yönetim İntörn Uygulaması, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği İntörn Uygulaması ve Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulaması olmak üzere 7 adettir.

(2) İntörn Hemşirelik Uygulaması Dersleri 4. sınıf bahar yarıyılında yer alır.

(3) İntörn Hemşirelik Uygulaması Dersini alma şartını yerine getiren öğrenci İntörn Hemşirelik Uygulaması Derslerinden birini seçerek kayıtlanır ve seçtiği derse yarıyıl boyunca devam eder.

(4) İntörn Hemşirelik Uygulaması Dersinin Uygulama Süresi- Bu dersin uygulama süresi 4. sınıf bahar yarıyılında, Ondokuzmayıs Üniversitesi akademik takvimi ile başlar ve biter.

İntörn Hemşirelik Uygulamasının Başlaması ve Yürütülmesi

MADDE 18-

(1) Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin İntörn Hemşirelik Uygulaması Dersini ilgili anabilimdalı başkanlığı planlar ve yürütür.

(2) İntörn hemşirelerin uygulama yapacakları alanlar (Klinik/Saha) ilgili İntörn Hemşirelik Uygulanmasından Sorumlu Anabilim Dalı Başkanlığının önerisi ve Hemşirelik Bölüm Başkanlığı'nın onayı ile belirlenir.

İntörn Hemşirelik Uygulamasının Değerlendirilmesi ve Denetlenmesi

MADDE 19-

(1) İntörn Hemşirelik Uygulamasının değerlendirilmesi ve denetlenmesi ilgili uygulama yürütücüleri (dersin sorumlu öğretim elemanı/ları, klinik rehber hemşire ve/veya klinik sorumlu hemşiresi/leri) tarafından yapılır.

(2) İntörn Hemşirelik Uygulaması Derslerinin yürütülmesi ve değerlendirilmesinde diğer uygulamalı derslerde izlenen ilke, usul ve esaslar geçerlidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Genel Hükümler

MADDE 20- (1) Bu ilke, usul ve esaslarda yer almayan hususlarla ilgili hallerde Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim- Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi Önlisans/ Lisans Öğretimi Uygulamalı Dersler Yönergesi ile ilgili hükümleri uygulanır.

Yürürlük

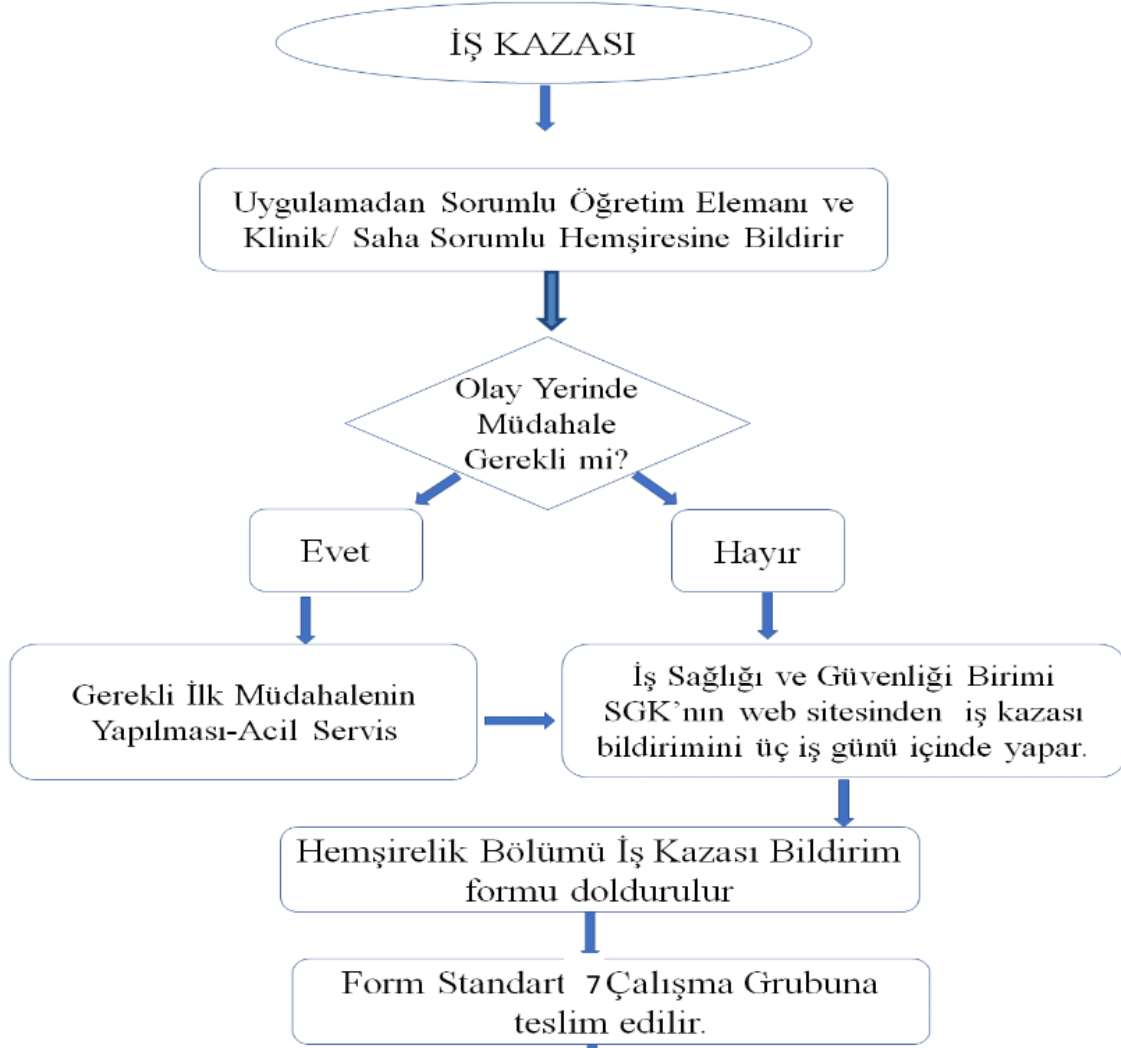
MADDE 21-(1) Bu ilke, usul ve esaslar, Sağlık Bilimleri Fakültesi Fakülte Kurulu tarafından kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 22-(1) Bu ilke, usul ve esaslar Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı tarafından uygulanır.

6.2. HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ İŞ KAZASI BİLDİRİM ALGORİTMASI

	HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ İŞ KAZASI BİLDİRİM ALGORİTMASI	Doküman No	
		Yayın Tarihi	13.12.2019
		Revizyon No	1
		Revizyon Tarihi	22.01.2024
		Sayfa No	1/1

6.3. HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ UYGULAMA İŞ KAZASI ÖNLEME ve BİLDİRİM TALİMATI

	ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ UYGULAMA İŞ KAZASI ÖNLEME ve BİLDİRİM TALİMATI	Doküman No	
		Yayın Tarihi	23.10.2018
		Revizyon No	3
		Revizyon Tarihi	22.01.2024
		Sayfa No	1/1

Talimatlar

1. Uygulamaya çıkacak tüm öğrenci ve öğretim elemanları İş Sağlığı ve Güvenliği eğitimine katılır.
2. Yaptırılması gereken serolojik testler hekim tarafından değerlendirilerek aşılama yapılır.
3. Uygulamaya çıkacak tüm öğrencilerin sigortası dekanlık tarafından yapılır.
4. Uygulamaya çıkılan kurumun adaptasyon eğitimine katılır.
5. Uygulama alanının özelliğine göre öğrenci güvenlik önlemlerini alır ve kurallara uyar.
6. Yaralanma (enfekte delici kesici araç ile yaralanma, düşme, hastanın kan ve vücut sıvılarına maruziyet, kimyasal ajanlar, radyasyon) durumunda ilgili ders öğretim elemanı, klinik rehber hemşire, klinik/saha sorumlu hemşiresine haber verilir.
7. Yaralanma sonucunda olay yerinde müdahale gerekiyor ise yaralanan öğrenci acil servise ulaştırılır.
8. Enfekte delici kesici araç ile yaralanma halinde ilgili alan su ve sabunla yıkanır, pansuman yapılır. Daha sonra İş Sağlığı Güvenliği birimine gidilerek işlemler başlatılır. İş Sağlığı Güvenliği birimi, Sosyal Güvenlik kurumunun web sitesinde yer alan İş Kazası Meslek Hastalığı e-bildirimini (işveren bildirim) üç (3) iş günü içinde yapar.
9. Yaralanan öğrenci ve dersin sorumlu öğretim elemanı/elemanları tarafından “Hemşirelik Bölümü İş Kazası Bildirim Formu” doldurularak dönem sonunda Standart 7 Çalışma grubuna teslim edilir.
10. Yaralanma sonrası tetkiklerin tekrarının yaptırılması ve takibi öğrencinin sorumluluğundadır.
11. Yaralanmaya kaynak olan hasta enfekte olmasa bile, öğrenci bildirim ve testleri yaptırmalıdır.

6.4.HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ İŞ KAZASI BİLDİRİM FORMU

	HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ İŞ KAZASI BİLDİRİM FORMU	Doküman No	
		Yayın Tarihi	31.01.2019
		Revizyon No	1
		Revizyon Tarihi	22.01.2024
		Sayfa No	1/1
Öğrencinin			
Adı-Soyadı			
Öğrenci Numarası			
Cep Telefonu:			
Öğrencinin Yakını			
Adı-Soyadı			
Cep Telefonu			
İş kazasına İlişkin			
Olay Tarihi/Saati			
Olay Yeri			
Kurum			
Klinik/Saha			
Olayın Oluş Biçimini Anlatınız?			
Varsa Olayın Şahidi Adı- Soyadı:		İmza:	
Olay sonrası yapılanlar	Yıkama: ☐		
	Pansuman: ☐		
	Acil serviste gözetim: ☐		
	Enfeksiyon polikliniği: ☐		
	Diğer:		
Ders:			
Dersin Sorumlu Öğretim Elemanı/Elemanları			
Adı-Soyadı:			
İmza:			
Adı-Soyadı:			
İmza:			
Adı-Soyadı:			
İmza:			

Açıklama: Yaralanma nedeniyle SGK'ya bildirim yapılan her bir öğrenci için "İş Kazası Bildirim Formunun" doldurulması gerekmektedir. Dönem sonunda doldurulmuş formların ders sorumlusu tarafından Standart 7 Çalışma Grubuna iletilmesi önemlidir.

